

משפטת המוסר

ת כינו ויש לנו בית משפט שאינו קופא על שמריו ומהדרש הלה כתה מרדי ים. במסגרת זו נתברנו שהאלוף דן חלוץ, שהתמנה לתפקיד סגן הרמטכ"ל, נדרש לפרט בפני שופטי בג"ץ את עמדתו הערכית". זאת, בעקבות ראיון עיתונאי שנitin לפני כשנתים לאחר שכחצת חיל האזיר, שהתחילה מועדת לפוגע באחר ממנה"י גי המתבלמים, נזהרו מלכדו 16 פלשתינים שבו בכנין שהפצעו.

וזו לשון בית המשפט בchalutto מיום 18.11.2004: "לאחד שם ענו את טענותיהם של בעלי הדין, והדרנו באזינו של באיכו הם שיביכים, אם לא ראייה היה, כי בטרם חיליט בית משפט זה כיزاد נהוג בעתרה, שתונה בפניה תגובתו של סגן הרמטכ"ל על הדברים שיוחס לו בעיתונות וצטושו בעיטה...".

"אנן מaptive לקרה באחת הגובה לא רק אישור או הכשה של הדברים שייחסו למשיב, אלא גם את עמדתו הערכית לגבי האמירות שעילפ' הנטען והבאמו מפי".

התעניינות בהשquette עללים ובעריכיהם של אורחים, תושבים, מאמנים וכופרים איננה חדשה בעולמנו. הכנסיה הקטולית התענינה מהודאות ציבור המאמנים ובמציאות הכלים שעמדו לרשותה דאגה לביר און אם כופרים חס וחלילה בדוקטרינה הכנסייתית. המשטר הקומוניסטי היזב לעצמו משימות ודוחות הבין את גודל הסכנה הכרוכה באלה ה兜רדים בטורתו – סכנה העוללה להחמיר עד מאד אם יינתנו לכופרים שאלה עמדות מפתח או תפ' קידם צ'כוריים.

בג"ץ שלנו וחוך מכובן מכל אלה כרוחק מורה מערב. בידיע, בג"ץ נשא את דגל הליברלים, חופש הביטוי וizophש מהmoshet. דא עלא שנישין והחיים מלמד על קיומו תהליך תמורה שבמסגרתו מצטמ' אם הפער בין העמדות הקיצניות למיניהם, ולעת מוגלה שיש די מין לא מובלע בין תיאולוגיה דורסנית לקומוניזם וזרוני, וכי אפשרו ליברלים קיומי יכול לגילות סימני וודנסן לא מבולטים. כל מי שזכיר את עקרונות "התקינות הפליטית" (correctness) יודע כיצד מוסגלים אלה הרואים עצם ליברלים מודרניים לדודוק את מי שהורג מתקינות הפליטית שם מאמינים בה. התר פעה של דורסנות התנהגות ריאקציונית הנעשית תחת דגל הליברלים, אינה אפוא תופעה חריגה ובלתי-邏輯ical.

אצלנו הבעל פותח

כדי אולי גם לחשוב לאן עשויים להתגלגל הדברים. כידוע, יש בתוכנו רבים הסבורים שהזונulingsות בלבד האוכלוסייה הפלשתינית בשטחים שנכbsו במהלך מלחמת ששת הימים היא בלתי-邏輯ical. קיימות גם סברות שהדבר מנוגד למשפט הבינלאומי. כנרגם בדים סבירים שה בלתי-邏輯ical לגורש יהודים שהתיישבו בשטחים אלה מעתה ולדורש מום לחזור לתחומי מדינת ישראל.

האם ידרשוicut כל אלה שיש להם נגיעה בנושא, לרבות אנשי אבא ואנשי מינאל אורה, להחוות בג"ץ את השקפת עלם ולעמוד להקירה עניין זה? אין כמובן קשי' לצפות אבomedים נספים שהה להכחשה פרי מדרשו של בג"ץ עשויה לזמן לנו.

אכן יש כראובן הלייכים המתקיים בסנט ואמריקאי לאישור בעלי-החקים שונים. בסוגרת זו עשוים המועמדים להישאל גם אדרות השקפותיהם. אלומ' והדבר שונה בתכלית שניי ממה שמתוחיל להתחפה בג"ץ. ראשית, כראובן הנושא מוסדר באמצעות חוקה. מילא מוסדרים גם גבולותיו והוא נוגע למספר מוצמצם של בעלי-החקים שנקבעו בחוק (ביניהם גם שופטים).

שנית, הנושא לא הופך בידי בית המשפט. לעומת זאת, אצלנו ביהודה ובג"ץ הכל פתוח. כל אדם יכול לנמות נגד כל בעל-תקין, בין אם הוא מתמנה לראשה ובין אם מודבר בהעלאה בדרגה, בין לפני המינימום ובין אחדרי שכבר נעשה. יתר על כן, בית המשפט אמור לפעול לפי החוק. אלומ' בתחום זה כל שיעוד לרשותו הוא עילית ה-

תעבורה, שבית המשפט עצמאם פיתח, הינו עילית אידסבירות. אלא שבעניינו זה אין כל אפשרות לצפות מראש מה יראה בעניין בית המשפט מניין הנמצא בגדר "מתמח הסכירות" ומה יראה לשופט טוי וורג מגנו. והואיל ואין אדם שלא ניתן למצוא בעברו משוד שאין נוצר חוץ בעניין זולתו, לרבות התחבאות בלב-ימציאות ואין השקפת עולם שיש מי שבסור שאננה רצiosa, ניתן לצפות לווד גבר של פניות מוגן זה.

ਮותר גם לעודר את השאלה האם אין מקום לדודוש משופטי בית המשפט עצמאו לפרט את עמדתם הערכית והמוסרית בשורה אדומה של נושאים העומדים בפניים לדין, בין אם אלה נושאים ביחסוןינו, נושאים הנוגעים לערכי משפחה, לזוגיות ועוד. אך ניתן לצוף את השאלה מה צריך להיות מעמדם של שופטים הכו-ברים שהם רשאים, ללא אסמכתא ספציפית בחוק ועל יסוד העי' לה של "חומר סכירות" בלבד, לדודוש מבعلي תפקידי לפרט את מערכת הערכים שלהם.

לא פעם אין בג"ץ בהרכבים מודחבים בנושאים שספק אם קיים בית משפט אחר בעולם שהוא עוסק בהם. אפשר מואוד שענינו של האלף דין ותולין יגיע גם הוא להריב כהה. אם כך יktor, ייכבו בוור Dai לא מעת פסקידין מלודרים. כדי רק שבסיטום יבהיר בית ומן שפט העליון, לטובת הציבור ולא פחות מכך לשובתו שלו, שיש גנוסאים שאין זה מתקידו לעסוק בהם.